

Uchwała z dnia 18 września 2002 r., III CZP 49/02

Sędzia SN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

Sędzia SN Gerard Bieniek

Sędzia SN Bronisław Czech (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa – Urzędu Skarbowego w G.W. przeciwko dłużnikom Włodzimierzowi i Teresie małżonkom N., o nadanie klauzuli wykonalności, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 18 września 2002 r., przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jana Szewczyka, zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim postanowieniem z dnia 22 maja 2002 r.:

"1. Czy art. 27c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (w brzmieniu po zmianie ustawą z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 125, poz. 1368) zezwala administracyjnemu organowi egzekucyjnemu na wystawienie tytułu wykonawczego na oboje małżonków w sytuacji gdy egzekucja ma być prowadzona z majątku odrębnego podatnika i majątku wspólnego podatnika i jego małżonka, ale nie z majątku odrębnego małżonka podatnika,

2. czy po zmianie art. 70 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i powierzeniu prowadzenia egzekucji z nieruchomości administracyjnym organom egzekucyjnym istnieje potrzeba i podstawa prawna do nadania przez Sąd klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu przeciwko dłużnikowi także przeciwko jego małżonkowi (przy ograniczeniu jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową) w celu wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości należącej do majątku wspólnego dłużnika i jego małżonka".

podjął uchwałę:

Do prowadzenia egzekucji administracyjnej z majątku odrębnego podatnika oraz z majątku wspólnego podatnika i jego małżonka, z

wyłączeniem majątku odrębnego małżonka podatnika, zbędne jest nadanie sądowej klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu wystawionemu na podstawie art. 27c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r.

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r., Nr 110, poz. 968 w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 125, poz.1368);

odmówił udzielenia odpowiedzi w pozostałym zakresie.

Uzasadnienie

W dniu 19 lipca 1999 r. Urząd Skarbowy w G.W. wystawił tytuł egzekucyjny przeciwko Włodzimierzowi N. o zapłatę zaległego podatku w kwocie 1529,90 zł wraz z odsetkami od dnia 1 maja 1999 r. Następnie wierzyciel – Skarb Państwa, Urząd Skarbowy w G.W. w dniu 21 marca 2002 r. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności temu tytułowi egzekucyjnemu także przeciwko małżonce dłużnika Teresie N., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków. Jako podstawę prawną wniosku powołał przepisy art. 787 § 1 k.p.c. i art. 29 § 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm. – dalej: "Ord.pod."). Wyjaśniał, że celem wniosku jest umożliwienie wpisania hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej własność małżonków N.

Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim postanowieniem z dnia 25 marca 2002 r. odrzucił wniosek, uznając że droga sądowa jest niedopuszczalna (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, rozpoznając zażalenie wnioskodawcy, powziął poważne wątpliwości, które przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia. Podstawą tych wątpliwości stała się z jednej strony nowelizacja ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, dokonana ustawą z dnia 6 września 2001 r., a z drugiej strony – ukształtowane, przed tą nowelizacją, zasady dotyczące przedstawionych zagadnień przyjęte w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 1368 – dalej: „ustawa nowelizująca”), obowiązująca od dnia 30 listopada 2001 r., wprowadziła w zakresie regulacji egzekucji administracyjnej istotne zmiany, będące m.in. źródłem wątpliwości związanych z przedstawionymi zagadnieniami prawnymi.

Do czasu wejścia w życie ustawy nowelizującej, w ramach egzekucji administracyjnej, ukształtowanej ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161 – dalej "u.p.e.a."), nie było możliwości prowadzenia egzekucji z nieruchomości. Zgodnie z art. 70 § 1 u.p.e.a., w wersji obowiązującej przed dniem 30 listopada 2001 r., możliwe było natomiast wystąpienie przez wierzyciela do komornika sądowego o przeprowadzenie egzekucji w trybie sądowym z nieruchomości zobowiązanego. Gdy podstawą tej egzekucji był tytuł wykonawczy wystawiony przez wierzyciela, wówczas musiał on być na wniosek wierzyciela zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności. Na tle tych regulacji utrwalił się pogląd w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że tytuł wykonawczy (również administracyjny) przeciwko zobowiązanemu pozostającemu w związku małżeńskim nie uprawnia do prowadzenia egzekucji (sądowej) z nieruchomości objętej wspólnością ustawową bez nadania mu klauzuli wykonalności także przeciwko małżonkowi zobowiązanego oraz że administracyjny tytuł wykonawczy dla potrzeb wpisania hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej przedmiot ustawowej wspólności majątkowej zobowiązanego i jego małżonka powinien być zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko temu małżonkowi (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 1996 r., III CZP 60/96, OSNC 1996, nr 11, poz. 140 i uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r., III CZP 34/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 3). Przyjmuje się także, że administracyjny tytuł wykonawczy, dla potrzeb wpisania hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej przedmiot ustawowej wspólności majątkowej zobowiązanego i jego małżonka, powinien być zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko temu małżonkowi (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2001 r., III CZP 24/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 15 oraz z dnia 11 czerwca 2001 r., III CZP 17/01, OSNC 2001, nr 12, poz. 172).

Po wejściu w życie ustawy nowelizującej, w art. 27c u.p.e.a. wprowadzono regulę, zgodnie z którą – jeżeli egzekucja administracyjna ma być prowadzona

zarówno z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, jak i z ich majątków osobistych – administracyjny tytuł wykonawczy wystawia się na oboje małżonków. Jednocześnie ustawa nowelizująca zmodyfikowała dotychczasową treść art. 70 § 1 u.p.e.a.; przepis ten nie dotyczy obecnie możliwości wystąpienia przez wierzyciela do komornika z wnioskiem o przeprowadzenie egzekucji sądowej z nieruchomości. Zmiana powyższa wiąże się z wprowadzeniem do przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jako sposobu egzekucji należności pieniężnych – egzekucji z nieruchomości, należącej do kompetencji administracyjnych organów egzekucyjnych.

Wobec różnic pomiędzy regulacją obowiązującą przed dniem 30 listopada 2001 r. i regulacją wprowadzoną na mocy ustawy nowelizującej oraz okoliczności, że w przedmiotowej sprawie egzekucja wszczęta została przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, a jest kontynuowana pod jej rządami, rozważania wymaga kwestia, jakie przepisy powinny mieć zastosowania w tej sprawie. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma art. 13 ustawy nowelizującej, zgodnie z którym przepisy tej ustawy stosuje się również do postępowań egzekucyjnych wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, z tym że wydane postanowienia oraz czynności egzekucyjne dokonane przed tym dniem z zachowaniem przepisów dotychczasowych, są skuteczne. Pewne zastrzeżenie zawiera przepis art. 14 ustawy nowelizującej, który stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, jeżeli nie są sprzeczne z tą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Ponadto, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy nowelizującej, wszczęcie egzekucji administracyjnej z nieruchomości nie może nastąpić, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy wierzyciel skierował do komornika sądowego wniosek o przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości – wówczas stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. obowiązujące przed dniem 30 listopada 2001 r. Sądy orzekające w niniejszej sprawie przyjęły, że art. 13 ustawy nowelizującej przesądza o tym, iż zastosowanie mają przepisy ustawy obowiązujące od dnia 30 listopada 2001 r.

Założenie to należy uznać za trafne ze względu na brzmienie powołanych przepisów ustawy nowelizującej, która przyjęła zasadę bezpośredniego stosowania przepisów nowych do postępowań egzekucyjnych wszczętych przed jej wejściem w życie. Na marginesie zaznaczyć jednak należy, że w związku z tym może w niniejszej sprawie powstać jednak pewna wątpliwość. Tytuł wykonawczy przeciwko

zobowiązanemu został w tym wypadku wydany przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, natomiast dopiero przepisy ustawy nowelizującej stworzyły możliwość wydawania tytułów wykonawczych na oboje małżonków w wypadku określonym w art. 27c u.p.e.a. Nie przesądzając kwestii, czy wymieniony przepis może mieć zastosowanie w niniejszej sprawie, stwierdzić należy, że gdyby przyjąć pozytywne założenie w tym względzie, wówczas powstałoby pytanie, czy organ egzekucyjny mógłby na podstawie art. 27c u.p.e.a. wystawić obecnie nowy tytuł wykonawczy, opiewający na zobowiązanego i jego małżonka, w miejsce tytułu wykonawczego wystawionego przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, dla potrzeb uzyskania hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej przedmiot wspólności ustawowej zobowiązanego i jego małżonka.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przewiduje *expressis verbis* tylko jeden przypadek wystawienia nowego tytułu wykonawczego. Zgodnie z art. 28a zdanie drugie u.p.e.a. może to nastąpić w razie przejścia obowiązku objętego tytułem wykonawczym na następcę prawnego zobowiązanego, nie można jednak wnioskować *a contrario* z art. 28a u.p.e.a., że w innych przypadkach wystawienie nowego tytułu wykonawczego w miejsce dotychczasowego jest wykluczone. Trzeba mieć na względzie, że w sprawie takiej, jak niniejsza, założenie niedopuszczalności wystawienia nowego tytułu wykonawczego w miejsce dotychczasowego mogłoby prowadzić do trudnych do przyjęcia konsekwencji; wierzyciel dysponujący tytułem wykonawczym wystawionym przeciwko zobowiązanemu przed dniem 30 listopada 2001 r., chcąc prowadzić egzekucję z nieruchomości w trybie administracyjnym, nie mógłby jej skierować do nieruchomości stanowiącej wspólność majątkową zobowiązanego i jego małżonka (nie miałby tytułu opiewającego na oboje małżonków), a droga egzekucji sądowej (z możliwością uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi zobowiązanego na podstawie art. 787 k.p.c.) byłaby już dla niego zamknięta wskutek zmiany art. 70 § 1 u.p.e.a. (wyłączenie możliwości skierowania do komornika wniosku o przeprowadzenie egzekucji sądowej z nieruchomości).

W odniesieniu do pierwszego z przedstawionych zagadnień prawnych podnieść należy, że argumentem przeciwko dopuszczalności wystawienia administracyjnego tytułu wykonawczego na zobowiązanego i jego małżonka w sytuacji, w której egzekucja ma obejmować jedynie majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka oraz majątek odrębny zobowiązanego,

z pominięciem majątku odrębnego małżonka zobowiązanego, może być, jak to podniósł Sąd Okręgowy, brzmienie art. 27c u.p.e.a. Zgodnie z tym przepisem, tytuł wykonawczy wystawia się na oboje małżonków, jeśli egzekucja ma być prowadzona zarówno z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, jak i z ich majątków osobistych. Brzmienie tego przepisu może sugerować, że tylko jednoczesne prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego oraz majątków odrębnych obojga małżonków stanowi podstawę dla wystawienia jednego administracyjnego tytułu wykonawczego przeciwko małżonkom. Ponadto podkreślić należy, że przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – przy wystawianiu administracyjnego tytułu wykonawczego opiewającego na zobowiązanego i jego małżonka – nie przewidują, iż organ egzekucyjny powinien w tytule zastrzec ograniczenie odpowiedzialności małżonka zobowiązanego jedynie do majątku wspólnego zobowiązanego i małżonka. Rozwiązanie takie znane jest sądowemu postępowaniu klauzulowemu i egzekucyjnemu (por. art. 787 § 1 k.p.c.). Okoliczność powyższa również przemawia za tym, że administracyjny tytuł wykonawczy może zostać wystawiony na oboje małżonków jedynie wtedy, gdy egzekucja ma obejmować jednocześnie majątek wspólny oraz majątki odrębne obojga małżonków.

Przedstawić można jednak również istotne argumenty pozwalające na odmienną wykładnię art. 27c u.p.e.a., zakładającą dopuszczalność wystawienia administracyjnego tytułu egzekucyjnego na oboje małżonków już wówczas, gdy egzekucja ma objąć tylko majątek odrębny zobowiązanego i majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka.

Istnieją podstawy, aby zakwestionować – przynajmniej w zakresie odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe i ich egzekucji – zasadność literalnej wykładni art. 27c u.p.e.a., według której tylko łączne prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka oraz z ich majątków odrębnych uzasadnia zastosowanie omawianego przepisu. Zwrócić należy bowiem uwagę, że w przepisie tym mowa jest o zobowiązanym i jego małżonku. Zgodnie z art. 1a pkt 20 u.p.e.a., przez zobowiązanego rozumie się osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej albo osobę fizyczną, która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym. Dalej, zgodnie z art. 26 Ord.pod., podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze

zobowiązań podatkowych podatki, natomiast według art. 29 ust. 1, w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka. W razie odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe, zobowiązanym w rozumieniu art. 1a pkt 20 u.p.e.a. pozostaje zatem wyłącznie podatnik, a jego małżonek takiego statusu nigdy nie ma. Odpowiednio do tego, odpowiedzialność zobowiązanego (podatnika) obejmuje jedynie jego majątek odrębny i majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka. Jeśli zatem ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w art. 27c wyraźnie różnicuje zobowiązanego i jego małżonka, traktując tylko jednego z małżonków za zobowiązanego, wówczas – przynajmniej w zakresie egzekucji należności stanowiących zobowiązania podatkowe – musi to oznaczać, że wymieniony przepis ma zastosowanie właśnie wtedy, gdy tylko jeden z małżonków jest zobowiązanym w rozumieniu ustawy, a drugi takiego statusu nie ma, a jedynie zachodzi podstawa do prowadzenia egzekucji z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka. Tylko przy takim założeniu art. 27c u.p.e.a. może w ogóle mieć praktyczne znaczenie.

Z reguły jest tak, że jeżeli zobowiązanym jest tylko jeden z małżonków, to odpowiedzialność za zobowiązania publicznoprawne rozciąga się jedynie na jego majątek odrębny oraz majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka, a nie obejmuje majątku odrębnego małżonka zobowiązanego. O odpowiedzialności za pewne zobowiązanie publicznoprawne obojga małżonków zarówno ich majątkiem wspólnym, jak i ich majątkami odrębnymi, można natomiast mówić tylko wtedy, gdy oboje małżonkowie mają jednocześnie status zobowiązanych. Gdyby przyjąć, że jedynie w tym wypadku ma zastosowanie art. 27c u.p.e.a., wówczas przepis ten byłby zbędny, ponieważ w sytuacji, w której oboje małżonkowie mieliby status zobowiązanego w rozumieniu art. 1a pkt 20 u.p.e.a., przeciwko każdemu z nich i tak można byłoby wystawić administracyjny tytuł wykonawczy na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z art. 26 i 27 u.p.e.a. Nawet jeśli zatem przepis art. 27c u.p.e.a., w części dotyczącej określenia zakresu prowadzonej egzekucji (zarówno majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka, jak i ich majątki odrębne), może skłaniać do odmiennego wniosku, to jednak w części odnoszącej się do określenia podmiotów, które przepis ten obejmuje (wyraźne zróżnicowanie zobowiązanego i jego małżonka, nie będącego zobowiązanym), jego brzmienie może być podstawą do przyjęcia zapatrywania, że ma on zastosowanie właśnie wtedy, gdy egzekucja

obejmuje jedynie majątek odrębny zobowiązanego oraz majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka, z pominięciem majątku odrębnego małżonka zobowiązanego.

Istotne znaczenie ma przywoływana przez Sądy obu instancji *ratio legis* zmian wynikających z ustawy nowelizującej, obejmujących również wprowadzenie art. 27c u.p.e.a. Ustawodawca rozszerzył katalog środków egzekucyjnych służących przymusowej realizacji należności pieniężnych o egzekucję z nieruchomości, zlikwidował przewidzianą w dotychczasowym art. 70 § 1 u.p.e.a. możliwość wystąpienia z wnioskiem do komornika o przeprowadzenie egzekucji sądowej z nieruchomości, przyznając w tym zakresie wyłączną kompetencję administracyjnym organom egzekucyjnym, jak również – wprowadzając art. 27c u.p.e.a. – stworzył możliwość prowadzenia jednoczesnej egzekucji przeciwko zobowiązanemu i jego małżonkowi, nie będącemu jednocześnie również zobowiązanym. Trzeba zauważyć, że wyłączenie dopuszczalności wystawienia administracyjnego tytułu wykonawczego przeciwko zobowiązanemu i jego małżonkowi na podstawie art. 27c u.p.e.a. w sytuacji, w której egzekucja obejmuje majątek odrębny zobowiązanego i majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka, a nie obejmuje majątku odrębnego małżonka zobowiązanego, musiałoby oznaczać, że albo w ogóle wykluczona została możliwość prowadzenia egzekucji z majątku wspólnego małżonka i zobowiązanego w zakresie egzekucji z nieruchomości stanowiącej wspólność ustawową ze względu na zmiany wprowadzone do art. 70 § 1 u.p.e.a., albo że, pomimo przyznania administracyjnym organom egzekucyjnym kompetencji do prowadzenia egzekucji z nieruchomości, egzekucja taka w przypadku nieruchomości wchodzących w skład wspólności ustawowej małżeńskiej nadal musiałaby należeć do drogi egzekucji sądowej, albo wreszcie, że dla prowadzenia egzekucji z nieruchomości stanowiącej przedmiot wspólności ustawowej małżeńskiej wystarczający jest administracyjny tytuł egzekucyjny wystawiony jedynie przeciwko zobowiązanemu.

Pierwsza możliwość musi być z góry odrzucona, gdyż czyniłaby ona bezprzedmiotowymi przepisy przewidujące odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną nie tylko jego majątkiem odrębnym, ale także majątkiem wspólnym zobowiązanego i jego małżonka, przynajmniej w taki zakresie, w jakim przedmiotem egzekucji miałyby być nieruchomości. Druga kłóciłaby się w ogóle z kierunkiem zmian wynikających z ustawy nowelizującej, albowiem zakładałaby

nadal możliwość wykorzystywania drogi egzekucji sądowej (w zakresie egzekucji z nieruchomości) do egzekucji należności pieniężnych objętych zakresem zastosowania ustawy. Trzecia możliwość byłaby z kolei trudna do zaakceptowania, ponieważ drastycznie ograniczałaby ochronę interesów małżonka zobowiązanego, skoro egzekucja z nieruchomości stanowiącej przedmiot wspólności ustawowej mogłaby być prowadzona na podstawie administracyjnego tytułu wykonawczego nie opiewającego na małżonka zobowiązanego, a jedynie na samego zobowiązanego.

W odniesieniu do egzekucji sądowej z nieruchomości, prowadzonej w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, przyjmuje się w orzecznictwie, że tytuł wykonawczy przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim nie uprawnia do prowadzenia egzekucji z nieruchomości objętej wspólnością ustawową bez nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi tej osoby. Odpowiednie „przeniesienie” powyższej zasady na grunt postępowania egzekucyjnego w administracji, po zmianach wprowadzonych ustawą nowelizującą, oznaczać powinno, że podstawę dla prowadzenia egzekucji administracyjnej z nieruchomości objętej wspólnością ustawową małżeńską może stanowić tylko tytuł wykonawczy wystawiony na zobowiązanego i jego małżonka. W tym kontekście przejawiać się też może znaczenie art. 27c u.p.e.a., który mógłby stanowić podstawę dla wystawienia administracyjnego tytułu wykonawczego na zobowiązanego i jego małżonka, gdyby przyjąć, że ma on zastosowanie właśnie wtedy, gdy egzekucja ma zostać skierowana do majątku wspólnego małżonków oraz majątku odrębnego zobowiązanego, z pominięciem majątku odrębnego małżonka zobowiązanego.

Celem wprowadzenia art. 27c u.p.e.a. było, jak się wydaje, stworzenie – na wzór art. 787 k.p.c., mającego zastosowanie w sądowym postępowaniu klauzulowym i postępowaniu egzekucyjnym – instrumentu funkcjonującego w ramach przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, odpowiadającego tym regulacjom materialnoprawnym, które przewidują odpowiedzialność zobowiązanego pozostającego w związku małżeńskim nie tylko jego majątkiem odrębnym, ale także majątkiem wspólnym jego i jego małżonka, co ma przede wszystkim praktyczne znaczenie w ramach wprowadzonej równocześnie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych skierowanej do nieruchomości. Powyższej funkcji omawianego przepisu odpowiada takie jego rozumienie, które zakłada, że ma on zastosowanie przede wszystkim wtedy, gdy egzekucja ma zostać

skierowana do majątku odrębnego zobowiązanego oraz majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, z pominięciem majątku odrębnego małżonka zobowiązanego.

W końcu trzeba zauważyć, że kwestia dopuszczalności nadania sądowej klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu nie jest kwestią dopuszczalności drogi sądowej, lecz merytorycznej zasadności wniosku w tym przedmiocie.

Sąd Najwyższy, mając powyższe na względzie, rozstrzygnął pierwsze zagadnienia prawne, jak w uchwale (art. 390 k.p.c. oraz art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym, tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 924).

Udzielenie odpowiedzi na drugie przedstawione zagadnienie jest niedopuszczalne. Przedmiotem przedstawianego Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego, budzącego poważne wątpliwości, musi być bowiem kwestia, której rozstrzygnięcie jest niezbędne do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1996 r., III CZP 91/96, OSNC 1997, nr 1, poz. 9). Przedmiotem niniejszej sprawy jest żądanie nadania sądowej klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu, a nie żądanie wpisu hipoteki, a więc odpowiedź na drugie przedstawione zagadnienie byłaby możliwa w sprawie dotyczącej tego wpisu.